

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

BORYS GRINCHENKO KYIV UNIVERSITY
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
FACULTY OF HEALTH, PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

EAST CAROLINA UNIVERSITY
УНІВЕРСИТЕТ СХІДНОЇ КАРОЛІНИ

BELARUSIAN STATE UNIVERSITY OF PHYSICAL CULTURE
БІЛОРУСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

CHARITY FOUNDATION "THE CITY OF DREAMS"
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «МІСТО МРІЙ»

ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА КРАЩІ ПРАКТИКИ

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

15 травня 2018 року

Київ, Україна

HEALTH, PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS: PERSPECTIVES AND BEST PRACTICES

Scientific Resources

International Scientific and Practical Conference

May 15, 2018

Kyiv, Ukraine

УДК 796+61]:378(082)
346

Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 4 від 26.04.2018 р.)

За загальною редакцією Савченка В.М.,
доктора медичних наук, професора

Редколегія

Г.О. Лопатенко
В.М. Савченко
О.О. Спесивих
В.В. Білецька
О.В. Бісмак
Л.В. Ясько

346 **Здоров'я, фізичне виховання і спорт: перспективи та кращі практики** : матер. Міжнарод. наук.-практ. конф., 15 травня 2018 р., Київ / МОН України, Київ. ун-т імені Бориса Грінченка ; за заг. ред. Савченка В.М. ; [редкол.: Лопатенко Г.О., Савченко В.М., Спесивих О.О., Білецька В.В. та ін.]. — К. : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2018. — 192 с.

УДК 796+61]:378(082)

© Автори публікацій, 2018

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018

<i>Павлюк І.С.</i> АНАЛІЗ ІСТОРИЧНИХ АСПЕКТІВ РОЗВИТКУ ГОЛЬФА.....	121
<i>Пальчук М.Б.</i> ФІЗИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ФІТНЕС ТА РЕКРЕАЦІЯ»	127
<i>Полковенко О.В., Тимчик О.В.</i> ПРОБЛЕМА ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ У ПІДЛІТКІВ, ЇЇ ПРОФІЛАКТИКА І РЕАБІЛІТАЦІЯ	130
<i>Поліщук В.Г., Неведомська Є.О.</i> СУЧАСНІ МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ УРАЖЕННЯХ КУЛЬШОВОГО СУГЛОБА.....	134
<i>Рижковський В.О., Дундюк І.В.</i> ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ У ВІДНОВНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНУ ВИРАЗКОВУ ХВОРОБУ ШЛУНКА ТА ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ	137
<i>Руденко Д.М., Неведомська Є.О.</i> ІГРОТЕРАПІЯ ПРИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПЛЕЧОВОГО СУГЛОБА	141
<i>Савченко В.М., Лопатенко Г.О.</i> ПРО РОЛЬ ДУХОВНОСТІ В СПОРТІ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА РОСІЙСЬКОМОВНІЙ ЛІТЕРАТУРІ	144
<i>Саяк А.А., Неведомська Є.О.</i> МЕТОД КІНЕЗІОТЕЙПУВАННЯ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ЛІКТЬОВОГО СУГЛОБА	148
<i>Спесивих О.О., Калужна О.М., Пітенко С.Л., Комоцька О.С.</i> ЗНАЧУЩІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗМУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	152
<i>Степаненко О.С., Ткаченко Л.О.</i> ПРОБЛЕМА ТРАВМАТИЗМУ В СПОРТІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ.....	157
<i>Тронь Р.А., Олійник Л.К.</i> КОНТРОЛЬ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ КВАЛІФІКОВАНИХ ЄДИНОБОРЦІВ	160
<i>Туманова В.М., Бистра І.І., Корж Є.М.</i> ОЦІНКА АДАПТАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ	164
<i>Фортинський Т.В., Щербій Л-Е.І., Тимчик О.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ ТА КОРЕКЦІЇ ВИКРИВЛЕНЬ ХРЕБТА У ДІТЕЙ	168
<i>Харченко Г.Д., Яценко С.П.</i> ОЦІНКА ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ ЖІНОЧОЇ СТАТІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЗАЛЕЖНО ВІД НАПРЯМУ НАВЧАННЯ	173
<i>Шинкарук О.А.</i> ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ В СИСТЕМІ КОМПЛЕКСНОГО КОНТРОЛЮ ОРГАНІЗМУ СПОРТСМЕНІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ	178
<i>Ясько Л.В., Головач І.І.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА КОРОТКОЧАСНОЇ ЗОРОВОЇ ПАМ'ЯТІ ТА ВЛАСТИВОСТЕЙ УВАГИ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ (З УРАХУВАННЯМ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ)	182
<i>Bogdan Yatsevskiy, Yevheniia Nevedomska.</i> KINESIOTHERAPY IS A NON- SURGICAL METHOD OF RESTORING THE VERTEBRAL COLUMN.....	185

ного лікування плечевого сугава. Игротерапія способує нормалізації м'язцевого тонуса плечевого пояса, востановленію подвижности плечевого сугава, уллучшає трофіку і циркуляцію крові, открыває принципиально новіє возможности для розвитку в целом как ребенка, так и взрослого, повышає результативность применения других методик реабилитации.

Ключевые слова: плечевої сугав, реабилитация, игротерапія.

ПРО РОЛЬ ДУХОВНОСТІ В СПОРТІ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА РОСІЙСЬКОМОВНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Савченко В.М., Лопатенко Г.О.,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна

У статті здійснено аналіз наукових праць, в яких вивчається соціальне значення спорту, важливість організації виховання і підготовки спортсменів для формування розвинутої особистості з високими духовно-моральними якостями. Проте поза увагою вітчизняних та російських дослідників залишається питання прямої залежності результатів спортивної діяльності від сформованих духовно-моральних якостей (загальнолюдських цінностей) у спортсменів.

Ключові слова: спорт, духовність, огляд літератури.

Вступ. Спорт є важливим соціальним феноменом, який пронизує всі рівні сучасного соціуму, впливаючи на основні сфери життєдіяльності суспільства та виконуючи численні соціальні функції. Зі спортом тісно пов'язані такі людські феномени, як тілесність і духовність. Про взаємовідносини тілесного і духовного мова ведеться давно представниками науки, мистецтва, культури та релігії. Щоб встановити роль духовності у спорті, треба визначитись із сутністю терміна «духовність». Визначимо, що у світському розумінні духовність людини — це особлива її діяльність, спрямована на досягнення сенсу життя і свого місця в ньому, на визначення критеріїв добра і зла для оцінки людей і подій. Духовність — повнота і багатство розвитку особистості, позитивне ставлення до себе та інших, прагнення особистості до гуманістичних цінностей, автономність і прийняття інших, альтруїзм,

креативність (творіння) тощо. Зазвичай у побуті під духовністю розуміють моральність, релігійність, певну піднесеність думок та вчинків. Незважаючи на розуміння інтеграції спорту та духовності (у різних її проявах в людині та суспільстві), сьогоднішні реалії вказують на недостатню увагу до цього явища у спорті (Самыгин С.И. і співавт., 2016).

Мета статті — встановити за літературними даними роль духовності у спорті та її вплив на результати спортивної діяльності.

Матеріали і методи дослідження. У ході дослідження були використані електронні бази даних Російської наукової електронної бібліотеки "eLibrary" та Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Пошук в російській бібліотеці проведено за останні 10 років, в українській — починаючи з 2000 року. За пошуковими запитами «духовність» або «духовне здоров'я» в поєднанні зі словом «спорт» було знайдено 174 літературних джерела (в російській бібліотеці — 150, в українській — 24). Багато з них за змістом не відповідали поставленій меті, тому для подальшого аналізу було відібрано 45 літературних джерел.

Результати дослідження. Предметний аналіз відібраних літературних джерел дав змогу виділити чотири напрямки у висвітленні ролі духовності у спорті:

- роль духовності у спорті та її вплив на результати спортивної діяльності;
- спорт і формування розвинутої особистості з високими духовно-моральними якостями;
- соціальне значення спорту;
- підготовка та освіта спортсменів з набуттям духовно-моральних цінностей.

Про роль духовності у спорті написано чимало наукових праць, проте в них лише підкреслюється важливість духовності, «спортивного духу» у спорті, без конкретного аналізу її впливу на результати спортивної діяльності (Долинний Ю.О. і співавт., 2005; Стрельченко В.Ф і співавт., 2015; Винокурова О.Е. і співавт., 2014; Ушканова С.Г. і співавт., 2013; Бымбыгыденова С.Б., 2012 та інші). Також про значення духовності для спорту пишуть у статтях, присвячених національним та етнічним видам спорту (Ушканова С.Г. і співавт., 2013; Бымбыгыденова С.Б., 2012; Платонова Р.И., 2012; Кошелев Ю.П. і Тугушев Р.Х, 2007 та інші). Спортивний спосіб життя не повинен бути сам по собі. Як зазначає І.М. Биховська (2007), підхід, коли тілесно-фізичні якості людини є об'єктом впливу самі по собі, а інтелектуальні і духовні — самі, без будь-якого серйозного поєднання їх між собою, призводить до двох крайнощів: з одного боку, до тілесного негативізму, до девальвації

сучасної молоді на основі етичних цінностей спорту, необхідних для формування соціально зрілої особистості, здатної виявляти турботу про здоров'я як власне, так і інших людей, а також вести здоровий спосіб життя (Клещенко А.А., 2012; Крайняя Н.В., 2005; Арпентьева М.Р., 2017; Голов В.А., 2008; Нестеренко Е.Ю., 2007; Оплетин А.А., Паначев В.Д., 2015 та інші).

Висновки. Огляд і аналіз відібраних літературних джерел дає змогу зробити висновок про те, що фізичне виховання і спорт містить найбільший з усіх сфер культури потенціал відтворення цілісної і розвиненої особистості в єдності тілесного та духовного. У досліджених наукових працях вказується на соціальне значення спорту, важливість організації виховання і підготовки спортсменів таким чином, щоб сформувати розвинену особистість з високими духовно-моральними якостями. Проте знайти наукові праці, у яких йшлося б про пряму залежність результатів спортивної діяльності від вихованих духовно-моральних якостей (сформованих загальнолюдських цінностей) спортсменів, у вітчизняній та російськомовній літературі не вдалося. Лише в одній роботі вказано на зв'язок між виникненням спортивних травм, рівнем духовних цінностей та суспільної спрямованості спортсменів. Отже, про роль духовності у спорті написано багато, але узагальнено та без конкретних фактів. У відібраній науковій літературі не вдалося встановити вплив духовності, моральних цінностей людини на результати спортивної діяльності. На наш погляд, задекларована важлива роль духовності у спорті потребує реалізації конкретних освітніх педагогічно-філософських систем, методик, програм тощо в установах, де виховуються і готуються спортсмени, та підтвердження їх впливу на результати спортивної діяльності, що потребує проведення спеціальних наукових досліджень.

V.M. Savchenko, G.O. Lopatenko

ROLE OF SPIRITUALITY IN SPORTS IN UKRAINIAN AND RUSSIAN LITERATURE

The article includes the analysis of social significance of sports and shows that process of training in sport has to be organized through the development of high moral and spiritual qualities of an athlete. However, the literature analysis of Ukrainian and Russian scientific sources has shown that there is no straight connection between the results of competitive activity in sports and the level of moral qualities (universal values) of athletes.

Key words: sports, spirituality, literature review.

Савченко В.М., Лопатенко Г.О.

О РОЛИ ДУХОВНОСТИ В СПОРТЕ В ОТЕЧЕСТВЕННОЙ И РУССКОЯЗЫЧНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ

В статье осуществлен анализ научных трудов, в которых изучается социальное значение спорта, важность организации воспитания и подготовки спортсменов для формирования развитой личности с высокими духовно-нравственными качествами. Однако без внимания отечественных и российских исследователей остается вопрос прямой зависимости результатов спортивной деятельности от сформированных духовно-нравственных качеств (общечеловеческих ценностей) спортсменов.

Ключевые слова: спорт, духовность, обзор литературы.

МЕТОД КІНЕЗІОТЕЙПУВАННЯ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ЛІКТЬОВОГО СУГЛОБА

Саюк А.А., Неведомська Є.О.,

Київський університет імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна

У статті висвітлено анатомо-фізіологічні особливості ліктьового суглоба, причини його ушкодження та методи відновлення, зокрема кінезіотейпування. Кінезіотейп завдяки наближенню за своїми фізичними властивостями до шкіри людини забезпечує швидкий і потужний терапевтичний ефект при його нанесенні на зону аплікації. Метод кінезіотейпування у поєднанні з лікувальною фізкультурою прискорює процес відновлення функції ліктьового суглоба.

Ключові слова: ліктьовий суглоб, реабілітація, кінезіотейпування.

Вступ. За статистикою, найчастіша травма верхніх кінцівок — це вивих ліктьового суглоба, адже кожна третя людина хоча б один раз у житті мала цю проблему. У світі серед хвороб внутрішніх органів перше місце посідають «суглобові недуги», які в запущеній стадії можуть призводити до тимчасової непрацездатності та навіть інвалідності. Американські вчені-медики визнали, що ревматоїдний поліартрит є однією з чотирьох невирішених медичних проблем людства, поряд з онкологічними, психічними захворюваннями та СНІДом. Зазначена патологія поширена по всьому світу і зустрічається в усіх етнічних групах, 70 % пацієнтів із хворобами суглобів стають інвалідами, 25 % помирають від них.